

S cizími lidmi v cizím pokoji

První den v týdnu jsme se sešli k lámání chleba. Pavel mluvil k bratřím, protože chtěl příští den odjet, a protáhl řeč až do půlnoci. V horní místnosti, kde jsme byli pohromadě, hořelo mnoho lamp. Jeden mladík – jmenoval se Eutychos – seděl na okně, a poněvadž Pavel mluvil už dlouho, upadl do hlubokého spánku a ve spánku spadl z třetího poschodí. Když ho zdvihli, byl už mrtev. Pavel sešel dolů, sklonil se až nad něj, vzal ho do náručí a řekl: „Uklidněte se. Ještě je v něm život.“ Potom zase šel nahoru, lámal chléb a pojedl. Mluvil ještě dlouho až do svítání a pak odešel. (Sk 20, 7–11)

V jednom z troadských domů se sešla skupina křesťanů, aby společně „lámali chléb“. Pavel vyprávěl o svých cestách, prokládal to evangeliem i spisy proroků. Možná mluvil zajímavě, ale mladého Eutycha to až k smrti nudilo. I to očividně patří ke zkušenostem z bohoslužeb prvních křesťanských komunit.

Evangelium přeci jen nabízí trochu srozumitelnější příklad: z Jeruzaléma vychází skupina (ne-)známých lidí. Jdou společně do vedlejší vesnice. Cestou se baví o tom, co jim leží na srdci. Zpočátku jsou zklamaní. Naslouchají slovům Písma a snaží v nich najít odpověď k tomu co se odehrává v jejich nitru. Když konečně zasedli se společnému stolu s jídlem, teprve tehdy jim to začalo dávat smysl: „Ježíš je s námi.“

1. PŘÍPRAVA

„O čem to mluvíte, že jste tak smutní?“ „Jdeš z Jeruzaléma a nevíš, co se tam teď o svátících stalo?“ „Cožpak jsi nic neslyšel o Ježíši z Nazaretu? O tom prorokovi, který tak mocně kázal a dělal zázraky? Bůh stál při něm a lidé ho měli v úctě.“ (Sk 24, 17–19)

O čem rozmlouváte v těchto dnech vy? Co prožíváte?

S čím přicházíte k dnešní bohoslužbě?

S jakým očekáváním vstupujete do nového týdne?

V krátké diskuzi si předsedající v hlavě shrne očekávání, touhy a intence účastníků bohoslužby a připraví si vstupní modlitbu podle následujícího mustru:

Kdo? „Bože, náš Otče...“

Proč? „zavázal ses, že nikdy neopustíš svůj lid“; „vodou křtu jsi z nás udělal nové lidi,“

Co? „dej nám sílu vytrvat, nepodléhat strachu a panice.“

Jak? „Skrze Krista, našeho Pána.“

2. MODLITBA A LÍTOST NAD HŘÍCHY

Předsedající začne bohoslužbu znamením kříže:

Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.

Dnešním tématem je „žízeň“ a „voda života“. Náš křesťanský život se zrodil z této vody a stále z ní čerpá. Litujme nyní svých hříchů. Litujme toho, že si ve „vodě života“ občas umyjeme jen ruce, ale „žízeň po Bohu“ moc neznáme. Litujme, že často postrádáme „čistou tvář“, která by už na první pohled svědčila o našem křesťanském životě.

Následuje chvíle ticha.

V: Skrze vodu a Ducha jsi nás obnovil k svému obrazu, Pane:
smiluj se nad námi.

O: Pane, smiluj se nad námi.

V: Svým slovem nás vedeš ze smrti do života, Kriste:
smiluj se nad námi.

O: Kriste, smiluj se nad námi.

V: Posíláš svého Ducha, aby nám stvořil nové srdce, Pane:
smiluj se nad námi.

O: Pane, smiluj se nad námi.

V: Smiluj se nad námi, všemohoucí Bože,
odpusť nám hříchy a doved' nás do života věčného.

O: Amen.

Zde následuje **modlitba**, která shrne očekávání, touhy a intence účastníků bohoslužby.

3. NASLOUCHÁNÍ PÍSMU

„Jak jste nechápaví a váhaví uvěřit tomu všemu, co mluvili proroci!“ Potom začal od Mojžíše, probral dále všechny proroky a vykládal jim, co se ve všech částech Písma na něj vztahuje. (Sk 24, 25.27)

Izrael teprve nedávno prošel Rudým mořem a rozradostněná nálada ve společnosti se velmi rychle změnila na remcání. „Je Hospodin s námi, nebo ne?“ Nově získaná svoboda jim přišla až příliš nebezpečná. Lze vůbec přežít na poušti života?

Úryvek z druhé knihy Mojžíšovi.

17, 3–7

Lid žíznil po vodě a reptal proti Mojžíšovi. Řekli: „Pročpak jsi nás vyvedl z Egypta? Abys zahubil nás, naše děti a náš dobytek žízni?“ Mojžíš volal k Hospodinu: „Co mám dělat s tímto lidem? Ještě trochu a ukamenují mě!“ Hospodin řekl Mojžíšovi: „Vyjdi před lid v doprovodu několika starších z Izraele, vezmi si do ruky hůl, kterou jsi udeřil do Nilu, a jdi! Hle, já tam budu stát před tebou na Chorebu, udeříš do skály, vytryskne z ní voda a lid se napije.“ Mojžíš tak udělal před očima izraelských starců. Nazval pak jméno toho místa Massa (Pokušení) a Meriba (Hádka) kvůli hádce izraelských synů a kvůli tomu, že pokoušeli Hospodina tím, že říkali: „Je Hospodin uprostřed nás, nebo ne?“

– Slyšeli jsme slovo Boží.

Tváří tvář Ježíšovi se i Samaritánka ptá: „Je Hospodin s námi, nebo ne?“ Ona už neremcá jako Izraelité. Ona ve svém životě skutečně hledá Hospodina. Touží mít ve svém životě jasný směr. Nebojí se pokládat otázky a hledat odpovědi.

Úryvek z evangelia podle Jana.

4, 5–15.19b–26.39a.40–42

E Ježíš přišel tedy k samařskému městu zvanému Sychar, blízko pole, které kdysi odkázal Jakub svému synu Josefovi. Tam byla Jakubova studna. Ježíš, unavený chůzí, posadil se – tak jak byl – u té studny. Bylo kolem poledne. Tu přišla jedna samařská žena navázat vodu.

J „Dej mi napít.“

E – Jeho učedníci totiž odešli do města, aby koupili něco k jídlu. –

Ž „Jak to? Ty, Žid, žádáš o napití mne, Samaritánku?“

E Židé totiž nemívají se Samaritány nic společného.

J „Kdybys znala Boží dar a věděla, kdo ti říká: Dej mi napít, spíše bys ty poprosila jeho, aby ti dal živou vodu.“

Ž „Pane vždyť ani nemáš vědro, a studna je hluboká. Odkud tedy chceš vzít tu živou vodu? Jsi snad větší než náš praotec Jakub, který nám dal tuto studnu a sám z ní pil i jeho synové a jeho stáda?“

J „Každý, kdo se napije této vody, bude zase žíznit. Kdo se však napije vody, kterou mu já dám, nebude žíznit navěky, ale voda, kterou mu dám já, stane se v něm pramenem vody tryskající do života věčného.“

Ž „Pane, dej mi tu vodu, abych už nikdy neměla žízeň a nemusela sem chodit čerpat.

Vidím, že jsi prorok! Naši předkové uctívali Boha tady na té hoře, a vy říkáte: Jen v Jeruzalémě je to místo, kde se má Bůh uctívat.“

J „Věř mi, ženo, nastává hodina, kdy nebudete uctívat Otce ani na této hoře, ani v Jeruzalémě. Vy uctíváte, co neznáte, my uctíváme, co známe, protože spása je ze Židů. Ale nastává hodina – ano, už je tady – kdy opravdoví Boží ctitelé budou Otce uctívat v duchu a v pravdě. Vždyť Otec si vyžaduje takové své ctitele. Bůh je duch, a kdo ho uctívají, mají ho uctívat v duchu a v pravdě.“

Ž „Vím, že má přijít Mesiáš, nazvaný Kristus (Pomazaný). Ten, až přijde, oznámí nám všechno.“

J „JÁ JSEM je ten, který s tebou mluví.“

E Mnoho Samaritánů z toho města v něj uvěřilo pro řeč té ženy. Když tedy ti Samaritáni k němu přišli, prosili ho, aby u nich zůstal. Zůstal tam dva dny. A ještě mnohem víc jich v něj uvěřilo pro jeho řeč. Té ženě pak říkali: „Věříme už nejen proto, žes nám to pověděla, vždyť sami jsme ho slyšeli a víme, že je to skutečně Spasitel světa.“

– Slyšeli jsme slovo Boží.

Až se nelze ubránit dojmu, že Ježíš si s tou ženou pohrává. Každý z nich mluví o něčem jiném. Ona má před očima žíznivého člověka v suchopáru pouště. On má namysli duchovní život. Podobně jako v jiných situacích Ježíš využívá všednodenní situaci jako „učební pomůcku“ (srov. rozsévač na poli, ptáci na nebi...) Všimá si „žízně“. Zneklidňující absolutní lidskou závislost na vodě přirovnává k lidské nespokojenosti s Božím mlčením a netečností. „Jsi, Bože, s námi, nebo se vznášíš někde na obláčku?“ Ježíš mluví o „věčném životě“, což lze stejně dobře chápat jako „život Věčného [Boha]“.

V podmínkách našeho života je „žízeň“ spíš synonymem rozlišování mezi PilsnerUrquell, Havlíčkobrodským Rebelem nebo Pálavou. Skutečně žíznivý člověk si je vědom strádání a degradace vlastního života. Nemá motivaci pokračovat v cestě. Prázdnota je nevyhnutelná. Je na poušti a pomalu s ní splývá. Nemožnost zahnat žízeň dělá z života „marnost nad marnost“.

Setkání u studny působí všedně a nenuceně. Po chvíli však žena začíná objevovat jedinečnost té chvíle. Díky rozhovorům, otázkám, pochybnostem a dalším otázkám se postupně vzpouzí svým dosavadním představám o Bohu a jeho dobrosrdečnosti. Až teprve v tuto chvíli si uvědomí, že Ježíš z Nazareta není jen dalším z moudrých a inspirujících učitelů života. Od toho okamžiku se pro ni hlasem, kterým k ní promlouvá Bůh Hospodin („JÁ JSEM s tebou právě mluvím“). V čem nacházíme svědectví o Bohu my?

Evangelní úryvek si pohrává s otázkou **kde** všude lze Boha chválit. V těchto dnech zavřených kostelů nám evangelium samo dává jasnou a srozumitelnou odpověď.

4. ODPOVĚĚ PÍSMU

*„Zůstaň s námi, neboť se připozdívá a den se už nachýlil.“
Vešel tedy dovnitř, aby zůstal s nimi. (Lk 24, 29)*

Ve křtu jsme se zrodili z „vody života“. Duch Hospodinův se nám stal nápojem a zahnal naši „žízeň po Bohu“ (srov. 1 Kor 12, 13)

Vyznejme víru, ve které jsme pokřtěni.

Apoštolské vyznání víry

Věřím v Boha, Otce všemohoucího,
Stvořitele nebe i země.

I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho;
jenž se počal z Ducha Svatého,
narodil se z Marie Panny,
trpěl pod Ponciem Pilátem,

ukřižován umřel i pohřben jest;
sestoupil do pekel,
třetího dne vstal z mrtvých;
vstoupil na nebesa,
sedí po pravici Boha, Otce všemohoucího;
odtud přijde soudit živé i mrtvé.

Věřím v Ducha Svatého,
svatou církev obecnou,
společenství svatých,
odpuštění hříchů,
vzkříšení těla a život věčný.

Amen.

Modlitby věřících

Apoštol Pavel nás vybízí, abychom se ve shromáždění věřících obraceli k Bohu prosbami, přímluvami i díky.

Určitě ho máme i za co chválit. (srov. 1 Tim 2, 1–2; Zj 7, 12)

Doporučuji v návaznosti na slyšené Boží slovo ve společném rozhovoru zformulovat 2× chvály, 2× díky, 2× prosby a 2× přímluvy. Až se budou jednotlivá zvolání pronášet, jako odpověď lidu lze použít „Přijď, Pane Ježíši!“ (Zj 22, 20; poslední slova Písma).

5. MODLITBA PÁNĚ

*„Což nám nehořelo srdce,
když k nám na cestě mluvil a odhaloval smysl Písma?“ (Lk 24, 32)*

Otče náš, jenž jsi na nebesích,
posvěť se jméno tvé.
Přijď království tvé.
Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi.
Chléb náš vezdejší dej nám dnes.
A odpusť nám naše viny,
jako i my odpouštíme našim viníkům.
A neuveď nás v pokušení,

ale zbav nás od zlého.

(Neboť tvé je království i moc i sláva navěky.)

Amen.

6. DOBROŘEČENÍ

Apoštol Pavel se za nás přimlouvá: (2 Sol 2, 16–17)

„Náš Pán Ježíš Kristus i Bůh, náš Otec, který nás miloval a ve své dobrotě nám dal nepomíjející útěchu a radostnou naději – on sám ať potěší naše srdce a utvrdí nás v každém dobrém činu i slovu.“

Amen.

Účastníci se žehnají znamením kříže:

V: Dej nám, Bože, své požehnání,
chraň nás všeho zlého a doved' nás do života věčného.

O: Amen.

V: Dobrořečme Pánu.

O: Bodu díky.

V ideálním světě by nyní následovala hostina, nebo alespoň drobné občerstvení.

Když byl s nimi u stolu, vzal chléb, pronesl nad ním požehnání, rozlámal ho a podával jim. Vtom se jim otevřely oči a poznali ho. (Lk 24, 30.31a)